

Radrensning giver mindre ukrudt og et merudbytte, når der er en høj ukrudtsbestand. Det anbefales altid at foretage mindst en blindharvning. Foto: Lars Egelund Olsen, Seges Økologi.

Sådan får du styr på ukrudtet i økologien

Konklusion

- Prioriter et robust sædskifte.
- Et perfekt såbed øger effekten af ukrudtsbekæmpelse.
- Rettidighed er afgørende - effekten er størst, når ukrudtet er under fremspiring.
- Blindharv altid – også selv om du radrenser.
- Ukrudtsharvning – se på ukrudtets størrelse.
- Radrensning kan være aktuel ved højt ukrudtstryk. Radrens 1-2 gange.

Udfordring: Ukrudt er en konstant udfordring for økologer. Resultater fra de nyeste forsøg kan være med til at finpudse strategien for ukrudtsbekæmpelse.

Af specialkonsulent Lars Egelund Olsen, Seges Økologi Innovation

Et robust sædskifte med konkurrencestærke afgrøder er afgørende for at kunne styre ukrudtet for økologer. Det skal kombineres med den rigtige strategi for mekanisk bekæmpelse, der udføres rettidigt for at nå i mål.

Herudover kan radrensning være et supplement i kontrollen

med ukrudtet. Særligt, hvis der er et højt ukrudtstryk, kan en radrensning redde meget af avlen. Radrenseren er ikke et vidunderredskab, der løser alle udfordringer med ukrudt, men et godt stykke værktøj at have i skuffen.

Ukrudtsharver og kamerastyrede radrenser

I årene 2014-2016 blev der gennemført forsøg med 11 forskellige

strategier til bekæmpelse af ukrudt på både 12,5 og 25 cm rækkeafstand i vårbyg, vårhvede og hestebønner. Forsøgene blev gennemført med landmandens eget udstyr, så både såning, strigling og radrensning er så tæt som muligt på praksis.

Som det ses af figuren, var der i vårbyg en gevinst i form af både udbytte og mindre ukrudt ved at så på 25 cm rækkeafstand og radrense. Til gengæld resulterer det i mere ukrudt at dyrke på 25 cm rækkeafstand, hvis ikke der radrenses.

I forsøgene blev der opnået tilsvarende resultater i vårhvede og hestebønner.

Ukrudt i rækken

En radrensning bekæmper hovedsageligt det ukrudt, der står mellem afgrøderækkerne.

En række forsøg med håndlugning af parceller viste, at fjernelse af ukrudtet i rækken gav et merudbytte på godt to hkg pr. ha, i forhold til radrensning alene.

Disse forsøg viste også, at det særligt var i de marker med et normalt udbytte, der var mest at

hente ved både radrensning og fjernelse af ukrudt i rækken. Her gav radrensningen alene et merudbytte på godt syv hkg pr. ha og lugning af ukrudt i rækken yderligere godt fire hkg pr. ha.

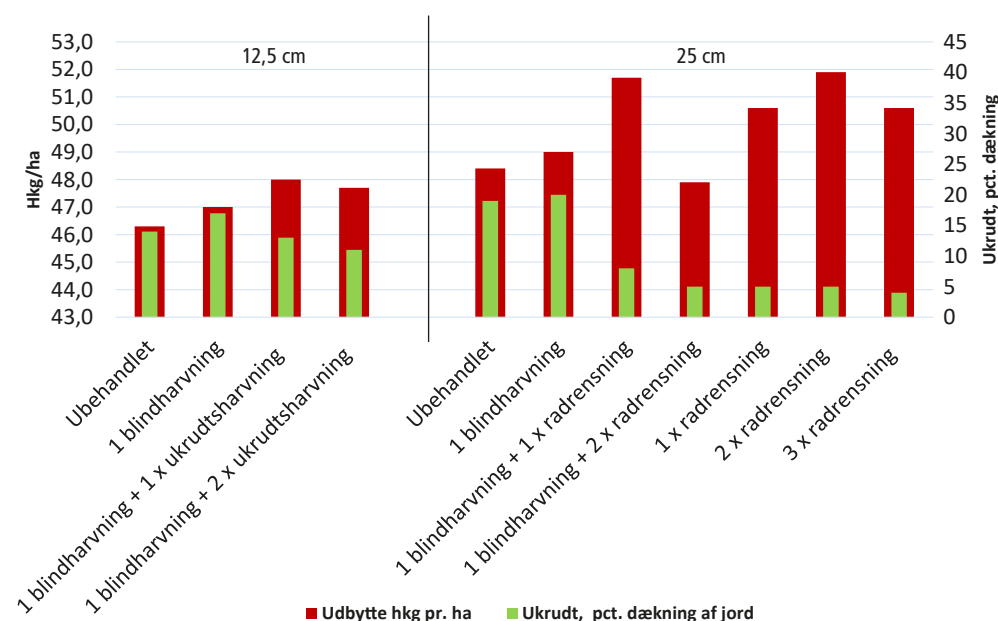
Hvad giver radrensning på sigt?

Hvorvidt man på sigt kan opnå et lavere ukrudtstryk ved konsekvent at radrense, er et af de spørgsmål, der ofte stilles. I de nye forsøg er forsøgsparcerne med hver deres ukrudtsstrategi derfor anlagt det samme sted alle fire år. De foreløbige resultater for de to første år har ikke givet sikre forskelle i udbyttet eller mængden af ukrudt, men der er tendens til højere udbytte og mindre ukrudt ved konsekvent at radrense.

Resultaterne fra 2019 viste dog, at der var signifikant mindre ukrudt i strategierne på 25 cm rækkeafstand i forhold til strategierne på 12,5 cm rækkeafstand

Resultater fra forsøgene

På tværs af de forskellige forsøg

Figur: Udbytte og ukrudt ved forskellige strategier til bekæmpelse af ukrudt på 12,5 og 25 cm rækkeafstand. Fire forsøg i 2015 og 2016. Kilde Oversigt over Landsforsøgene 2016.

Fakta

- Radrensning kan være et supplement i kontrollen med ukrudtet - særligt hvis der er et højt ukrudtstryk.
- Radrenseren er ikke et vidunderredskab, der løser alle udfordringer med ukrudt, men et godt stykke værktøj at have i skuffen.

viser resultaterne, at ved højt ukrudtstryk giver radrensning:

- 2,6 hkg i merudbytte.
 - 60-70 pct. mindre ukrudt.
- Ved et lavt ukrudtstryk giver radrensning:
- 0-2 hkg i merudbytte.
 - 20-40 pct. mindre ukrudt.
- Blindharvning og ukrudtsharvning giver:
- 0-2 hkg i merudbytte.
 - 20-40 pct. mindre ukrudt.

Strategi

Vi anbefaler følgende strategi mod ukrudt:

- Et robust sædskifte og veletablerede, konkurrencestærke afgrøder.
- Et jævnt og perfekt såbed øger effekten af ukrudtsbekæmpelsen. Omhyggelighed betaler sig.
- Rettidighed er afgørende - effekten er størst, når ukrudtet er under fremspiring.
- Blindharv altid - også selv om du radrenser - og gerne to gange med få dages mellemrum.
- Ukrudtsharvning: se på ukrudtets størrelse. Jagt ukrudtskimplanter og ikke ukrudt med løvblade.
- Radrensning kan være aktuelt ved højt ukrudtstryk og i afgrøder med et højt udbyttepotentiale. Radrens 1-2 gange.

Forsøgsarbejdet

Hos Seges Økologi Innovation indkredser vi faglige problemstillinger, der kan undersøges ved forsøg. Vi søger midler og gennemfører forsøg, der giver ny faglig viden i samarbejde med lokale konsulenter, forsøgsmedarbejdere og Teknologisk Institut forsøg.

Også i år gennemføres forsøg med forskellige strategier og teknikker til mekanisk ukrudtsbekæmpelse. Disse forsøg er sammen med tidligere forsøg og praktiske erfaringer med til at dokumentere effekten og give anvisninger til, hvad du som økolog kan gøre for at kontrollere ukrudt.